

**SWEDEN
GREEN BUILDING
COUNCIL**

Hantering av remissvar inom projekt

Miljöbyggnad 4.0

Datum: 2022-10-26

Senast Reviderad: 2022-11-08

Innehållsförteckning

Bakgrund	3
Sammanfattning	4
Genomförda ändringar	5
Ändringar till följd av remissynpunkter.....	5
Område Energi & Klimat	6
Område Inomhusmiljö	8
Område Utomhusmiljö	10
Område Cirkularitet	11
Remissynpunkter på borttagna indikatorer	12
Remissynpunkter som inte fångats upp	13
Bilaga 1	14
Bilaga 2.....	16

**SWEDEN
GREEN BUILDING
COUNCIL**

Bakgrund

Sweden Green Building Council började hösten 2021 arbeta aktivt med att kartlägga EU:s gröna taxonomi och dess kriterier inom olika certifieringssystem, däribland Miljöbyggnad. Kartläggningen visade att Miljöbyggnad i sin dåvarande utformning inte harmoniserade med EU:s taxonomi varpå behovet av en ny manualgeneration uppstod. I denna nya manualgeneration (Miljöbyggnad 4.0) har krav i kapitel 7.1 för "Delegated Act on the climate objectives (climate change mitigation (Annex I))" och "Climate change adaptation (Annex II)", publicerade 9 december 2021 beaktats.

SGBC har valt att inte inkludera miljömål 3-6 (Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser, Omställning till en cirkulär ekonomi, Förebyggande och bekämpning av föroreningar samt Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem) från EU:s gröna taxonomi då dessa inte publicerats ännu.

I samband med arbetet att linjera certifieringssystemet mot EU:s gröna taxonomi genomlyste arbetsgrupperna det befintliga innehållet och framförde förslag på indikatorer som skulle kunna ingå i en ny manualgeneration för Miljöbyggnad. Miljöbyggnad ska fortsatt vara ett certifieringssystem för byggnader i projekterings- och produktions skedet.

Sammanfattning

När en ny manualgeneration framarbetas är arbetsgrupper med SGBC:s medlemmar en viktig del av utvecklingsarbetet. Arbetsgrupperna i detta utvecklingsprojekt rekryterades i första hand från SGBC:s medlemmar genom ett öppet förfarande. Tidsperioden för anmälan var öppen från 17 december 2021 till och med 24 januari 2022. Arbetsgrupperna sattes därefter samman i olika förutbestämda ämnesområden. Dessa var Klimatpåverkan, Cirkularitet, Inomhusmiljö och Utomhusmiljö. För varje arbetsgrupp ansvarade en representant från SGBC:s projektgrupp. Det tillsattes även en referensgrupp bestående av medlemmar för ytterligare förankring av arbetet med indikatorerna. Se bilaga 1 för fördelning av företag och organisationer i de olika arbetsgrupperna samt referensgrupp.

Utöver projektgrupp och arbetsgrupper tillsattes en intern styrgrupp. I denna styrgrupp fanns representanter från SGBC:s olika avdelningar; marknad, utbildning och certifieringsavdelningens verksamhetsområdeschefer. Under projektets gång avslutade verksamhetsområdeschefen för Miljöbyggnad och Miljöbyggnad iDrift sin anställning hos SGBC. Anställningen upphörde under maj månad 2022. Det bör poängteras att projektet "Miljöbyggnad 4.0" inte ansågs påverkas negativt av detta. Styrgruppen informerades löpande om hur projektet fortskred och involverades vid beslutspunkter i projektet.

Därtill fick det operativa rådet för Miljöbyggnad och Miljöbyggnad iDrift vid mötestillfällen information och uppdatering om hur projektet utvecklades.

Arbetsgrupperna i detta manualutvecklingsarbete involverades i tidigt skede och har gett SGBC råd om vilka kriterier, indikatorer och områden som bör genomsyra den nya manualgenerationen i certifieringssystemet under projektets gång. Deltagarna förväntades avsätta ca 40 timmar fördelat på ca 3 månader och mötena arrangerades digitalt och skedde ideellt.

Inför att SGBC släpper nya manualgeneration görs en så kallad öppen remiss, detta för att SGBC:s medlemmar och andra berörda parter ska få möjlighet att lämna synpunkter på systemet innan det lanseras. Den 28 juni 2022 lades remissen för Miljöbyggnad 4.0 ut på SGBC:s hemsida och fanns tillgänglig att besvara fram till och med kl. 24.00 den 2 september 2022. Sammanlagt lämnade 72 st remissinstanser remissvar. Bland dessa 72 remissinstanser fanns bland annat fastighetsbolag, konsultbolag, akademi, myndigheter, energibolag och intresseorganisationer, se bilaga 2.

Genomförda ändringar

I samband med utvecklingsarbetet har projektgruppen hos SGBC gjort noggranna avvägningar kring indikatorerna och hur svaren på remissen hanteras och tillmötesgås i de fall det är förenligt med de grundläggande principerna.

Samtliga inkomna remissynpunkter har behandlats av SGBC. Utgångspunkten för sammanställningsarbetet har varit att bearbeta, analysera och utvärdera samtliga synpunkter, de som anses motsvara systemets principer samt vara i linje med utvecklingsbehovet har inarbetats. Det har inte varit möjligt i alla fall, detta förtydligas under "Remissvar som inte fångats upp". Totalt inkom 664 synpunkter fördelade över certifieringssystemets helhet, metodikdel respektive kriterier. En övervägande majoritet av synpunkterna behandlade kriterierna (ca 558 synpunkter).

En sammanställning på exempel på förändringar som har genomförts till följd av remissen presenteras under nästa avsnitt "Ändringar till följd av remissynpunkter".

Under sammanställningsarbetet formade projektgruppen ihop med verksamhetsområdeschef hos SGBC den nya manualgenerationen. Antingen stöddes förslag helt, delvis eller inte alls. När innehållet i den nya manualgenerationen ansågs vara färdigställt av projektgrupp fattade styrgruppen beslut om innehållet i den nya manualgenerationen kunde godkännas. Styrgruppen accepterade innehållet. Vissa svar kommer hanteras i nästkommande manualgeneration då det behöver utredas mer. SGBC ser ett behov att framåt jobba mer med utvecklingsarbete i manualerna mer regelbundet då hållbarhetsområdet förändras i snabbare takt samt att fler myndighets- och lagkrav kommer inom de närmsta åren. Detta kommer medföra en större påverkan på intervallet för manualuppdateringar.

Ändringar till följd av remissynpunkter

Nedan följer en sammanfattning per område och indikator för certifieringssystemet där exempel ges hur olika indikatorer bearbetats från remiss till slutlig version av den nya manualgenerationen.

Några indikatorer har kompletterats i syfte att bli tydligare, ett fåtal indikatorers verifieringsmetod och utformning har förtydligats och indikatorer som i remiss föreslås att utgå har delvis inarbetats som kontrollpunkter under verifiering via andra indikatorer.

Område Energi & Klimat

Indikator värmeeffektbehov

Till följd av remissynpunkterna vi flyttat taxonomikriteriet gällande lufttäthetsprovning hit från Indikator Fukt. Instruktion gällande hantering av frånluftsvärmepump har även förtydligats enligt önskemål från flertalet remisslämnare. Utgången standard kring luftläckageflöde har uppdaterats till gällande standard.

Ett önskemål från arbetsgrupper och remisslämnare var att inkludera effekt för el och kyla i indikatorn. Detta förslag stöds men med bedömningen att det behöver utredas och analyseras mer grundligt. Därav kommer det ingå nästkommande manualgeneration.

En tiondel av remissynpunkterna önskade att återgå till värmeförlusttal som i Miljöbyggnad 2.0 eller enligt FEBY. Det innebär således att dividera värmeeffektbehovet med A_{temp} i stället för A_{om} , eftersom detta tar hänsyn till byggnadens formfaktor. Det diskuterades även i arbetsgruppen med motiveringen att många upplever indikatorn som för enkel att uppnå. När måttet ändrades mellan 2.0 och 3.0 i Miljöbyggnad berodde det på att man inte ville att formfaktorn skulle vara styrande. Vi har valt att behålla det resonemanget även här, trots önskemål från ett antal remisslämnare. Om vi skulle ändra måttet för indikatorn krävs en större insats tidsmässigt. Ett alternativ som diskuterades i arbetsgruppen var att skärpa kravnivåerna utifrån erfarenhetsvärden. Även detta kräver en större insats och tas med som önskemål inför framtida manualuppdateringar.

Drygt en femtedel av remissynpunkter inkom kring beräkning av köldbryggor för alla betygssteg eller på Silver-nivå. Vi valde att inte stödja förslaget baserat på erfarenheter från tidigare manualuppdateringar då det utreddes i detalj sedan är bedömningen att detta blir mer komplicerat och kostnadsdrivande i förhållande till nyttan.

Indikator solvärmelast

Utifrån remissynpunkterna gällande utgången indikator Dagsljus har vi lagt till krav på lägsta LT-värde på Silver- och Guldnivå.

Indikator energianvändning

Till följd av remissynpunkterna kring utgångna indikatorerna Ventilation och Radon så har delar kopplat från dessa indikatorer arbetats in under denna indikator. Formulering "producerad" har ändrats till "genererad" med avseende på lokalt, förnybar och flödande energi efter kommentar från remissrespondent.

Remissynpunkter kring att lägga till spillvärme som ny förnybar flödande lokalt genererad energi avlogs då detta inte klassas som förnybar energikälla utan är rest- eller överskottsvärme från en annan process exempelvis från bränsleförbränning eller kemisk reaktion.

Ca en fjärdedel remissrespondenter ville ha striktare energikrav och en respondent ville i stället ha mildare energikrav. Vi valde att låta kravnivåerna förbli oförändrade i Miljöbyggnad 4.0, men får se över om behov finns att justera kravnivåerna i kommande manualuppdateringar.

Indikator klimatpåverkan

Ca en fjärdedel av remisslämnare poängterade att det behöver säkerställas att *Lagen om klimatdeklaration* från Boverket är tillräckligt för att uppfylla taxonomin. EU-taxonomin ställer krav på en livscykelanalys för varje stadium i livscykeln, men anger samtidigt att nationella beräkningsverktyg kan användas. Därav har det tidigare tolkats som att lagen om klimatdeklaration är tillräckligt för att uppfylla taxonomin. I nuläget är det även ovanligt att genomföra en livscykelanalys för varje stadium i livscykeln eftersom B-, C- och D-modulen bygger på scenarier där standardiserad metod saknas. A-faserna har även det största klimatavtrycket, tätt följt av B-faserna.

Boverket har bytt fot i frågan under sommaren och säger nu att *Lagen om klimatdeklaration* inte är tillräckligt för att uppfylla taxonomin. Därav har vi flyttat taxonomikriteriet till betygsnivå Guld där vi även ställer krav på en livscykelanalys för hela livscykeln. En instruktionstext har tillkommit samt redovisningspunkter rörande detta.

Ändringen är relativt stor, men nödvändig för att systemet ska uppfylla taxonomin i och med den information som tillkommit efter remissomgången.

I övrigt har instruktions- och redovisningstexter förenklats. Bland annat har krav på en lägsta täckningsgrad tagits bort. I och med gränsvärdena (som är framtagna med typiska klimatdata) kommer projekten gå mot en högre täckningsgrad och även användning av EPD:er i större utsträckning utan att kravställning behövs.

En del remisskommentarer gällde föreslagna gränsvärden. Vi är medvetna om att gränsvärdet för småhus och förskolor kan vara i lägsta laget. Resonemanget har varit att följa de gränsvärden som Boverket kommer införa, men med nuvarande systemgräns för klimatdeklarationen. Gränsvärden har inte testats förut i Miljöbyggnad och ett större statistiskt underlag skulle behövas, och för fler verksamhetstyper. Vi ser det som en iterativ process där vi börjar med att införa

gränsvärden i Miljöbyggnad 4.0. I kommande manualuppdateringar justeras dessa utifrån Boverkets nivåer och följer med då dessa skärps med periodiskt intervall.

Område Inomhusmiljö

Indikator fukt

Ungefär en femtedel av inkomna kommentarer anger att uppdelningen på kriterier upplevs svår och komplicerad. Upplevelsen har också varit att aggregeringen känns komplicerad. Därigenom har indikatorn omarbetats i syfte att bli tydligare och kriterierna har tagits bort och fukt har blivit en indikator igen.

Cirka en fjärdedel av kommentarerna som inkommit anger att det upplevs otydligt kring kompetens- och erfarenhetskrav för de kompetenser som anges under fuktindikatorn detta har förtydligats. En tredjedel av kommentarerna som inkommit berör till fel i benämningar, syftningar och liknande dessa har justerats.

Indikator ljud

Ca en tiondel av kommentarerna är kopplat till förtydliganden som avser standarder dessa har justerats i manualen. Vidare har vi fått kommentarer kopplat otydligheter kring hur det är hänvisat till kravnivåer för respektive betygsnivå, detta har ändrats för ökad tydlighet. Ungefär en tiondel av synpunkterna som kommit anser att det är bra att indikatorn finns kvar samt att man stödjer att enkäter blir valfritt för verifiering av guld.

Ca 15% av synpunkterna som inkommit kopplat till att man gärna ser att indikatorn utgår. Bedömningen har gjorts att det finns ett värde att arbeta med denna indikator speciellt då ett ökat trä husbyggande sker inom branschen. SGBC vill balansera många krav för att säkerställa så låg miljö- och klimatpåverkan i kombination med en så god bibehållen inomhuskomfort som möjligt. En femtedel av kommentarerna som inkommit berör till fel i benämningar, syftningar, otydliga formuleringar och liknande dessa har justerats.

Indikator termiskt klimat vinter

Till följd av remissynpunkterna så har vi lagt till ett värde för relativ fukthalt under vintertid som kan användas i de fall man saknar faktiskt värde vid simuleringen. Vi har också förtydligat vad begreppen CLO och MET står för då många även efterfrågat det i synpunkterna.

Vi har fått enstaka kommentarer att U-värden samt köldbryggor skulle uppmätas i befintlig byggnad detta tillstyrks inte. SGBC håller med om att det är bra att U-

värden stämmer. Men ser att förslaget kommer bli komplicerat för sökanden samt att det medför ökade kostnader för projekten.

Enstaka kommentarer kopplat till att simulera scenario för framtida klimat detta förslag tillstyrks och kommer bearbetas vidare till nästkommande manualgeneration för att undersöka metodik och tillgång på klimatfiler.

Ca en fjärdedel av kommentarerna har inkommit kopplat till indikatorns relevans. Arbetsgruppen har gjort bedömningen att termiskt klimat fortfarande är högst aktuell. Samt även något som vi kommer behöva titta mer på framåt i och med att klimatet ändras.

Ungefär 10% av svaren är synpunkter på att: "*Generellt har man börjat prata om att varken värme eller köldstress får uppstå vid avsedd användning. Gäller i bostäder samt i lokaler i form av vårdlokaler, förskolor, fritidshem och undervisningsrum i skolor.*" Dessa synpunkter anses styrka att indikatorn ska fortsätta beaktas.

Indikator termiskt klimat sommar

Synpunkterna under termiskt klimat vinter har i stort sett varit mycket lika de som erhållits till indikator termiskt klimat sommar. Till följd av remissynpunkterna så har vi lagt till ett värde för relativ fukthalt under vintertid som kan användas i de fall man saknar faktiskt värde vid simuleringen. Vi har också förtydligat vad begreppen CLO och MET står för då många även efterfrågat det i synpunkterna.

Vi har fått enstaka kommentarer att U-värden samt köldbryggor skulle uppmätas i befintlig byggnad detta tillstyrks inte. SGBC håller med om att det är bra att U-värden stämmer. Men ser att förslaget kommer bli komplicerat för sökanden samt att det medför ökade kostnader för projekten.

Enstaka kommentarer kopplat till att simulera scenario för framtida klimat detta förslag tillstyrks och kommer bearbetas vidare till nästkommande manualgeneration för att undersöka metodik och tillgång på klimatfiler.

Ca en fjärdedel av kommentarerna har inkommit kopplat till indikatorns relevans. Arbetsgruppen har gjort bedömningen att termiskt klimat fortfarande är högst aktuell. Samt även något som vi kommer behöva titta mer på framåt i och med att klimatet ändras.

Ungefär 10% av svaren är synpunkter på att: "*Generellt har man börjat prata om att varken värme eller köldstress får uppstå vid avsedd användning. Gäller i bostäder samt i lokaler i form av vårdlokaler, förskolor, fritidshem och undervisningsrum i skolor.*" Dessa synpunkter anses styrka att indikatorn ska fortsätta beaktas.

**SWEDEN
GREEN BUILDING
COUNCIL**

Indikator utfasning av farliga ämnen

Till följd av remissynpunkterna har vi låtit Utfasning av farliga ämnen bli en egen indikator. En anledning till detta var att flertalet remissynpunkter som inkommit poängterade att det var av yttersta vikt att separera Loggbok och Utfasning av farliga ämnen, då de tillhör två olika områden.

För att få en igenkänningsfaktor gentemot Miljöbyggnad utgår denna nya indikator från Utfasning av farliga ämnen från Miljöbyggnad 3.2. Det ska dock tilläggas att taxonomiharmonisering inarbetas på indikatorns Guldnivå samt att ChemSecs SIN-lista inarbetas på Silvernivå för denna indikator. I Miljöbyggnad 4.0 kommer då kravet på Silvernivå hänvisa till SIN-listan.

Område Utomhusmiljö

Indikator klimatriskanalys och klimatanpassning

Till följd av remissynpunkterna har vi ändrat följande

Flera kriterier omformulerats i syfte att bli tydligare och ett fåtal kriteriers verifieringsmetod har förtydligats. Kriterium "Klimatrisk- och sårbarhetsanalys" har efter remisshantering blivit ett valfritt kriterium och det obligatoriska kriteriet kommer istället efter remisshantering vara "Översvämningsrisk", detsamma som i tidigare manualversion (MBiD 1.1). Därtill kommer kriterium "Underhållsplan" i den nya manualgenerationen omfatta 30 år, istället för föreslagna 10 år i remissunderlaget.

Indikator ekosystemtjänster (tidigare biologisk mångfald)

Indikatorns syfte och innehåll kompletterades och förtydligades med hjälp av remissvaren. Ungefär en tjugondel av remissvar syftade till att indikatornamnet ansågs vara missvisande, då indikatorn berör arbete med ekosystemtjänster medan indikatornamnet syftade till endast biologisk mångfald. Indikatornamnet ändrades därför till "Ekosystemtjänster". Ungefär 10% av remissvaren önskade förtydligande kopplat till indikatorns mätbarhet och hur prioriteringar kan göras. Indikatorn hänvisar därför nu till bl.a. grönytefaktorn som är ett välprövat beräkningsverktyg för arbete med ekosystemtjänster. Härigenom förtydligades kunskapskravet, samtidigt som det sökande projektet får flexibilitet och vägledning i arbetet med de olika ekosystemtjänsterna.

Område Cirkularitet

I underlaget som skickades ut på remiss bestod området cirkularitet av två indikatorer, indikator 11 och indikator 12. Indikator 11 "Cirkulärt byggande" var uppdelad i tre separata kriterier:

- Kriterium 1 "Flexibilitet och demonterbarhet"
- Kriterium 2 "Cirkulära materialflöden"
- kriterium 3 "Avfallshantering"

Indikator 12 bestod av ett kriterium "Byggmaterial; Loggbok, innehåll och emissioner.

I remissunderlaget var det endast två indikatorer som bestod av fler än ett kriterium. Ett fåtal remissynpunkter som inkom till SGBC handlade om hur dessa kriterier var tänkta att aggregeras i Miljöbyggnads struktur. Efter diskussioner i projektgrupp fattades beslut att inga kriterier skulle framarbetas i Miljöbyggnad 4.0 eftersom strukturen med kriterier inte varit konsekvent genom allt remissunderlag. Detta beslut fick direkt inverkan på området cirkularitet. Till följd av remissynpunkterna har därför samtliga kriterier inom före detta indikator 11 blivit en egen indikator. Läs mer om varje indikator nedan. Dessutom har indikator 12 delats upp i två indikatorer, läs mer om denna förändring nedan om loggbok. För att läsa om förändringar inom indikator "utfasning av farliga ämnen", läs vidare under område Inomhusmiljö.

Indikator flexibilitet och demonterbarhet

Till följd av remissynpunkterna har vi arbetat med att förtydliga de olika betygsnivåerna samt sett över språket. Flera inkomna remissynpunkter handlade om att förtydliga var "reversibla anslutningar" är för något. Detta har vi förtydligat i manualen. Tolkningar som fortsättningsvis kan behövas kopplat till detta kommer hanteras genom tekniska rådet.

Indikator cirkulära materialflöden

Till följd av remissynpunkterna har vi arbetat med att framarbete en tydligare instruktion samt förtydliga skillnaden mellan återbruk och återvinning i olika avseenden. Flera respondenter framförde tyckande om att denna indikatorns betygsnivåer är "för enkla". Detta har utvärderats och bedömts utifrån riskerna med att eventuellt höja betygsnivåerna. Efter noga övervägning beslutades att behålla de betygsnivåer som remissen bestod i. Anledningen till att detta är att systemet ska beakta en större målgrupp. Vidare landade utvärderingen i att det inom det nya området cirkularitet finns ett behov av kunskapshöjning, varpå en "enklare" betygsnivå var motiverad.

**SWEDEN
GREEN BUILDING
COUNCIL**

Indikator avfallshantering

Till följd av remissynpunkterna har vi

- låtit punkten om mängden byggavfall överstiger inte 40 kg/m² BTA utgå på Silvernivå

- Låtit punkten om mängden byggavfall överstiger inte 25 kg/m² BTA utgå på Guldnivå

Båda punkter har utgått av flera olika anledningar. En anledning är att det krävs färdigställande av en byggnad för att kunna verifiera avfallsmängder, det skulle i certifieringsprocessen för Miljöbyggnad innebära att underlag för verifiering skulle inkrävas vid preliminär certifiering, vilket blir både bakvänt och ineffektivt inom ramen för certifieringssystemet. En annan anledning till att dessa punkter tas bort är för att det saknas god tillgång till vetenskapligt stöd för de antagna betygsnivåerna, i synnerhet i jämförelse mellan Lokaler och flerbostadshus.

Indikator loggbok

Till följd av remissynpunkterna har vi låtit loggbok förbli en egen indikator och utfasning av farliga ämnen en indikator. En anledning till detta var att flertalet remissynpunkter som inkommit poängterade att det var av yttersta vikt att separera Loggbok och Utfasning av farliga ämnen, då de tillhör två olika områden. I Miljöbyggnad 4.0 kommer Loggbok tillhöra område Cirkularitet och Utfasning av farliga ämnen Inomhusmiljö.

Om en återbrukad byggvara används i ett Miljöbyggnad 4.0-projekt ska den byggvaran vara inlagd i den digitala loggboken i en egen mapp i det digitala verktyget. Detta för att stimulera behovet av spårbarhet om placering och mängd av återbrukade byggvaror. Detta har förtydligats från remissunderlaget. Det är ett aktivt val av SGBC att inte omformulera mindre omfattning, det grundar sig i att det helt enkelt inte omarbetades i remissunderlaget som skickades ut. Det finns stora önskemål om att omarbeta denna formulering och det är något SGBC tar med sig i framtida utvecklingsarbete.

Remissynpunkter på borttagna indikatorer

Nedan följer en sammanfattning för de indikatorer som remissades att utgå.

Indikator andel förnybar energi

Majoritet av remissynpunkterna har tillstyrkt att indikatorn bör utgå i sin helhet.

Indikator ventilation

En del av remissynpunkterna har tillstyrkt att indikatorn bör utgå i sin helhet. Några kommentarer har inkommit kopplat till att indikatorn fortsatt bör finnas i manualen. Arbetsgruppens slutsats under projektet var att indikatorn uppfylls under projektering. Det utreddes även alternativa utformningar men beslutades att indikatorn skulle utgå i denna generation. Dock införs uppföljning av ventilation via OVK-krav i energiindikatorn.

Indikator radon

En del av remissynpunkterna har tillstyrkt att indikatorn bör utgå i sin helhet. Flera kommentarer har inkommit kopplat till att indikatorn fortsatt bör finnas i manualen. Arbetsgruppens slutsats var att indikatorn hanteras under projekteringen och har ett tydligt lagkrav. Det utreddes även alternativa utformningar men beslutades att indikatorn skulle utgå i denna generation. Det har införts krav på uppmätta nivåer vid verifieringen för projekten under energiindikatorn 200 Bq/m³ för brons och silver och 100 Bq/m³ för Guld

Indikator dagsljus

Ungefär hälften av remissynpunkterna har tillstyrkt att indikatorn bör utgå i sin helhet.

Andra hälften av remissvaren anser att indikatorn bör behållas. Arbetsgruppens slutsats var att indikatorn har fått oportionerligt stort utrymme under projektering jämfört med andra indikatorer samt att det i många projekt blivit kostnadsdrivande och komplicerat. Dessutom förekommer fall där kommuner beviljar avvikelser mot BBR-krav medans andra kommuner aldrig beviljar detsamma vilket innebär att det under granskningen kan uppstå orättvisa bedömningar kopplat till vilken kommun projektet uppförs i. Det utreddes även alternativa utformningar men beslutades att indikatorn skulle utgå i denna generation. Det har inarbetats ett lägsta värde på LT-värdet under indikator solvärmelasttal för att motverka att denna indikator suboptimerar god dagsljusstillgång i för stor utsträckning.

Remissynpunkter som inte fångats upp

De remissynpunkter som inte lett till någon åtgärd är sådana synpunkter som SGBC ansett vara förbättringsförslag men som inte varit inom projektets planerade omfattning och därför inte varit möjliga att inkludera. Med andra ord innebär det att synpunkterna kan komma beaktas i framtida utvecklingsarbete. Det har även inkommit svar som ansetts för komplicerade och kostnadsdrivande eller på annat sätt blir motstridiga till systemets grundläggande principer och dessa har inte fångats upp.

Bilaga 1

Arbetsgrupp 1 klimatpåverkan

Solenco AB
Region Skåne
Göteborg Energi
Stockholm Exergi
NCC
E.ON
Incoord Installationscoordinator AB
ARK miljö

Arbetsgrupp 2 Cirkuläritet

Akademiska Hus
Byggvarubedömningen
IVL
Skanska
Prodict
Skanska
Polygon och AK konsult
Saint Gobain
NCC
White
Tekniska Verken i Linköping AB
Universiteslektor LTH

Arbetsgrupp 3 Inomhusindikatorer

Ingenjörbyrå Andersson & Hultmark AB
NCC
Sustainacon Sweden AB
Region Skåne
AFRY

Arbetsgrupp 4 Utomhusindikatorer

**SWEDEN
GREEN BUILDING
COUNCIL**

NCC
VA Syd
Polygon och AK konsult

Referensgrupp

HSB
Conservator AB
Representant Bygga F
Gävle Högskola
Gävle Högskola
Sernekke
Riksbyggen
Region Skåne
Öresundskraft AB
PEAB
Göteborg Energi
WSP
Castellum
Brunswick Real Estate

Bilaga 2

Remissinstans	Medlem i SGBC 2022
AURA Energi & Miljö	Ja
FuktCom	Nej
Karnehed Design & Construction	Nej
Peab AB	Ja
Region Stockholm	Ja
IVL	Nej
VELUX	Nej
ACC Glas och Fasadkonsult	Ja
Skanska Sverige AB	Ja
Svenska Bostäder	Nej
Tekniska verken i Linköping AB (publ)	Ja
Ramboll Sweden AB	Ja
SIBS AB	Ja
WSP	Ja
IVL Svenska Miljöinstitutet AB	Ja
VVS Fabrikanternas Råd	Ja
Karlstads kommun	Ja
Akustikbyrån	Nej
Stockholmshem	Ja
Eurofins Product Testing	Nej
Energiföretagen	Ja
Utsikt landskapsarkitektur	Nej
Familjebostäder	Ja
Akademiska Hus AB	Ja
Svensk Betong	Ja
Incoord	Ja
Tyréns	Ja
Svensk Ventilation	via Byggmaterialindustrierna (medlemmar)
Mark och Miljö	Nej
Sustainacon Sweden AB	Ja
Statens fastighetsverk	Ja
Riksbyggen	Ja

Säker Vatten	Ja
Raksystems	Ja
ebab	Ja
Installatörsföretagen	Nej
Saint-Gobain	Ja
Bengt Dahlgren Göteborg AB	Ja
Locum	Ja
Bjerking	Ja
EQUA Solutions AB	Ja
Cementa	Ja
Byggvarubedömningen	Ja
SundaHus	Ja
White arkitekter AB	Ja
AFRY	Ja
Wästbygg Gruppen AB	ja
Rikshem	Ja
Bengt Dahlgren Stockholm AB	Ja
Gärdhagen Akustik AB	Nej
Svensk Radonförening	Ja
FOJAB	Ja
Polygon Group	Ja
Svensk Byggtjänst	Ja
Göteborg Energi AB	Ja
NCC	Ja
Byggmaterialindustrierna	Ja
ByggaF	Nej
Simmons akustik & utveckling	Nej
Glasbranschföreningen och Svensk Planglasförening	Nej
Solenco AB	Ja
ByggVesta AB	Ja
HSB	Ja
Sweco Sverige AB	Ja
Futurum Fastigheter i Örebro AB	Ja
Region Skåne	Ja

**SWEDEN
GREEN BUILDING
COUNCIL**

Einar Mattsson AB	Ja
SVEFF/BFS/KTF	Nej
Swegon Group AB	Ja
Malmö Stad Stadsfastigheter	Ja
KAMTechnology AB	Ja
Lindinvent AB	Ja